

**PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA
1.8.2025-**

ROVANIEMI

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluohjaus

Sisällys

1 Toiminnan säädöspohja	3
2 Toiminnan organisaatio	3
3 Toiminnan tavoitteet	4
3.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen	4
3.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen.....	4
3.3 Eettisen kasvun tukeminen	5
3.4 Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen.....	5
4 Toiminnan sisältö	5
5 Toiminnan järjestämisen periaatteet	6
5.1 Toiminnan laajuus ja toiminta-aika.....	6
5.2 Toimintaan hakeminen ja tiedottaminen.....	7
5.3 Toimintaryhmät.....	8
5.3.1 Tukeen oikeutetut lapset iltapäivätoiminnassa.....	8
5.3.2 Vertti-toiminta Rantavitikan ja Napapiirin peruskouluissa.....	8
5.3.3 Iltapäivätoiminta varhaiskasvatuksen yksiköissä.....	9
5.3.4 Iltapäivätoiminnan yhteistyömalli Vaaranlammen koulussa ja Ylikylän peruskoulussa	10
5.4 Lasten välipala, kulkeminen ja vakuutukset	10
5.5 Myönnetyn iltapäivätoimintapaikan irtisanominen.....	10
5.6 Iltapäivätoiminnan ohjaajat	11
5.7 Toimintatilat	11
5.8 Toimintamaksu ja maksun periminen	12
5.9 Maksuvapautus	12
5.10 Maksamatta jääneet toimintamaksut.....	12
6 Turvallisuus iltapäivätoiminnassa	13
6.1 Pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat.....	13
6.2 Lapsen tuen tarpeet, lääkehoitosuunnitelma ja allergiat.....	13
6.3 Työrahasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki, koulutuspalvelut 2022-).....	13
6.3.1 Toimintatavat iltapäivätoiminnassa työrauhaa koskevissa tilanteissa	14
7 Yhteistyö iltapäivätoiminnassa	14
7.1 Yhteistyö palveluntuottajien kanssa	14
7.2 Yhteistyö kotien kanssa	15
7.3 Yhteistyö koulun kanssa	15
8 Toiminnan valvonta, arvionti ja tilastointi	16
9 Sopimukset.....	16
10 Toimintasuunnitelman päivittäminen	17
LIITE 1 Lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat lait ja säädökset.....	18
LIITE 2 Työrahasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki)	19

1 Toiminnan säädöspohja

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Kunta voi järjestää toimintaa itse, hankkia ostopalveluna tai antaa avustusta palveluntuottajalle. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Palvelua tarjotaan kaupungin päättämässä laajuudessa. Lapsella ja hänen huoltajallaan ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisia aamu- ja iltapäivätoimintapalveluja.

Opetushallitus päättää perusopetuslain (Perusopetuslaki luku 8a) mukaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet, joiden mukaisesti toimintaa tulee kunnassa järjestää. Perusteissa määritellään aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat, tavoitteet ja sisältö sekä toiminnan järjestäminen laajuus. (Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025).

Tämä toimintasuunnitelma on laadittu Opetushallituksen antamien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden pohjalta paikalliset erityispiirteet huomioon ottaen. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on yhtenäistää toimintaa eri toimijoiden kesken, lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja laatua sekä olla tukena toiminnan jatkuvassa arvioinnissa ja kehittämisessä.

2 Toiminnan organisaatio

Rovaniemen kaupunki vastaa lain toteuttamisesta iltapäivätoimintaa järjestettäessä ja arvioitaessa sekä vahvistaa toimintasuunnitelman ja toimintamaksut valtakunnallisten perusteiden mukaisesti. Kunta päättää toiminnan järjestämisen tavasta, laajuudesta ja toiminnasta perittävistä maksuista.

Rovaniemen kaupunki järjestää tällä hetkellä vain iltapäivätoimintaa. Toimintaa järjestetään kaupungin omana toimintana sekä ostopalveluna. Ostopalveluna hankittujen sekä mahdollista avustusta saavien palveluntuottajien tulee noudattaa perusopetuslakia, Opetushallituksen aamuja iltapäivätoiminnan perusteita ja määräyksiä sekä tämän toimintasuunnitelman ja ostopalvelusopimuksen sisältöä ja ehtoja. Perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmasta päättää Rovaniemen kaupungin sivistyslautakunta.

Iltapäivätoiminnan yleisestä organisoinnista vastaa iltapäivätoiminnan ohjaustiimi. Iltapäivätoiminnan kokonaissuunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluohjaus. Palveluohjaaja vastaa ohjaajille järjestettävien yhteisten koulutusten järjestämisestä, toiminnan tilastoinnista ja raportoinnista, koko toimintaa koskevan arvioinnin organisoinnista sekä tiedottamisesta. Ohjaajien tulee osallistua järjestettäviin koulutuksiin. Kaupunki vastaa iltapäivätoimintaan osallistuville yhteisesti järjestettävien tapahtumien kustannuksista, joiden käytännön järjestelyistä vastaa palveluohjaaja.

3 Toiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet on määritelty perusopetuslain 48 a §: ssä sekä Opetushallituksen julkaisemassa Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia. Tavoitteena on tarjota lapsille heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja ohjattua toimintaa sekä antaa mahdollisuus myös lepoon. Toiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa sekä ohjata lasta aktiiviseen, terveelliseen ja kestävään elämäntapaan.

Toiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, sillä se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan.

3.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja. Aamu- ja iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

3.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja oppimaan niiden säätelyä.

Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on suuri merkitys. Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä, ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. Aamu- ja iltapäivätoiminnan aikana lapsilla tulee olla mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

3.3 Eettisen kasvun tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia.

Eettisessä kasvatuksessa ja yhdenvertaisuuden tukemisessa on tärkeää erityisesti aikuisten antama malli ja ohjaus, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

3.4 Osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Toiminta toteutetaan niin, että se lisää lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia omasta osallisuudestaan.

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Huomiota kiinnitetään tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta.

4 Toiminnan sisältö

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimipaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta ja arvioinnista. Sisällön suunnittelussa otetaan huomioon OPH:n perusteiden määräykset, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmätyöskentelyyn. Huoltajille ja lapsille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajia. (Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025).

Iltapäivätoiminta tarjoaa lapsille mahdollisuuden omaehtoiseen ja ohjattuun toimintaan. Toiminnan toimipaikkakohtaisesta sisällöstä ja sen toteutuksen suunnittelusta vastaavat palveluntuottajat. Toimintaa tulee suunnitella, organisoida ja toteuttaa ohjatusti myös pienryhmissä. Sisällöllisesti aamu- ja iltapäivätoiminta koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- ✓ leikki ja vuorovaikutus
- ✓ liikunta ja ulkoilu
- ✓ ruokailu ja lepo
- ✓ kulttuuri ja perinteet

- ✓ käden taidot ja askartelu
- ✓ kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- ✓ mediataidot
- ✓ arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- ✓ erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

(OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, muutosmääräys 2025)

Toimintaa tulee suunnitella ja toteuttaa pienryhmissä sekä ohjata lapsia toimimaan ja leikkimään pienryhmissä käyttäen sisä- ja ulkotiloja monipuolisesti koko iltapäivätoiminnan ajan. Toiminnan suunnittelussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon lasten omat toiveet. Halutessaan lapsi voi tehdä iltapäivätoiminnassa ollessaan koulutehtävät. Ohjaajilla ei ole velvoitetta ohjata tai neuvoa lasta kotitehtävien tekemisessä. Vastuu lapsen koulunkäynnistä ja koulutehtävien suorittamisesta on aina huoltajilla. Iltapäivätoiminnassa olevat lapset voivat halutessaan osallistua myös koulun omaan kerhotoimintaan tai Suomen mallin kerhotoimintaan, mikäli sitä koululla järjestetään.

Rovaniemen kaupungin ip-toiminnan tuottajien tulee toimittaa palveluohjaajalle tarkistettavaksi iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmat (syyslukukauden osalta elokuun loppuun mennessä ja kevätlukukauden osalta tammikuun loppuun mennessä). Toimintasuunnitelmien teossa ja arvioinnissa osallistetaan sekä huoltajat että ip-toimintaan osallistuvat lapset. Toimintasuunnitelmat jaetaan huoltajille tiedoksi. Palveluntuottajan on sitouduttava toimintasuunnitelmansa toteuttamiseen, sen arviointiin ja kehittämiseen. Koko lukuvuoden kattavat toimintakertomukset toimintasuunnitelmien toteutumisesta tulee toimittaa palveluohjaajalle heinäkuun loppuun mennessä. (OPH: Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011- , muutosmääräys 2025: Perusopetuksen aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa järjestävien tahojen on noudatettava toiminnassaan kaikki yllä mainittuja asiakirjoja: Lisäksi toimintaa järjestävät tahot tekevät omat toimintasuunnitelmansa ja kukin yksittäinen ryhmä tekee vuosi- ja/tai kausisuunnitelmansa.)

5 Toiminnan järjestämisen periaatteet

5.1 Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota joko 570 tuntia tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. (Perusopetuslaki 48 b § 4 mom.) Rovaniemen kaupungin kouluissa järjestetään iltapäivätoimintaa, mikäli toimintaan ilmoittautuu vähintään seitsemän lasta. Rovaniemen kaupunki ei järjestä aamupäivätoimintaa. Rovaniemellä järjestämisaika ajoittuu klo 11–17 välille. Kunkin lukuvuoden toimipaikkojen tiedot löytyvät verkosta osoitteesta <https://www.rovaniemi.fi/Palvelut/Perusopetuksen-aamu--ja-iltapaivatoiminta/>.

Rovaniemellä iltapäivätoimintaa tarjotaan ja järjestetään ensisijaisesti peruskoulun 1. - 2. vuosiluokan oppilaille. Erityisen tuen päätös ylemmillä vuosiluokilla kuin 1.-2. luokka ei yksinään oikeuta iltapäivätoimintapaikkaan. Mikäli iltapäivätoiminnan paikkaa ei pystytä tarjoamaan kaikille toimintaan hakeneille, on etusija iltapäivätoimintapaikkaan ensimmäisen vuosiluokan oppilailla.

Huoltajille tulee ilmoittaa vähintään neljä viikkoa aikaisemmin, mikäli iltapäivätoimintaa ei järjestetä tai aukioloajassa tulee muutos. Lukuvuoden aikana voi olla 1-2 toimintapäivää, jolloin on poikkeava

aukioloaika. Muutokseen täytyy olla erityisperusteen mukainen esim. henkilökunnan koulutuspäivä ja ne tulee ilmoittaa palveluohjaajalle.

5.2 Toimintaan hakeminen ja tiedottaminen

Iltapäivätoimintaan haetaan aina lukuvuodeksi kerrallaan. Hakuaika päätetään koulutuspalveluissa huomioiden kouluun ilmoittautumisen ajankohta. Iltapäivätoimintapaikka määräytyy pääsääntöisesti oppilaan perusopetuslain 6 §:n mukaisen lähikoulun mukaisesti. Iltapäivätoimintaan voi hakea koko lukuvuoden ajan. Mikäli hakemus saapuu hakuajan ulkopuolella on sen käsittelyssä kahden viikon järjestelyaika hakemuksen saapumisesta. Hakemuksen voi tehdä sähköisen asioinnin kautta vain lapsen kanssa samassa väestörekisteriosoitteessa asuva huoltaja.

Iltapäivätoiminnasta ja siihen hakemisesta tiedotetaan koulutulokkaille sekä 1. vuosiluokan oppilaille. Hausta tiedotetaan virallisella lehti-ilmoituksella, Rovaniemen kaupungin www-sivuilla, Wilmassa sekä varhaiskasvatuksen Edlevo -sovelluksen kautta esiopetusryhmiin. Haku tapahtuu sähköisesti Rovaniemen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan sähköisen asioinnin kautta.

<https://www.rovaniemi.fi/Palvelut/Perusopetuksen-aamu--ja-iltapaivatoiminta/>.

Iltapäivätoimintapaikkaa tulee hakea sen koulun ip-toimintaan, jossa lapsi on oppilaana. Hakemukselle valitaan vain yksi ip-toimintapaikka. Mikäli lapsi on oppilaana muussa kuin kotiosoitteen mukaisessa lähikoulussa (oppilaan saaman tuen vuoksi) ja ip-paikkaa haetaan toisen koulun ip-toimintaan, tulee hakemuksen täyttämiseksi olla yhteydessä palveluohjaajaan. Mikäli lapsen koulu vaihtuu hakemuksen jättämisen jälkeen, tulee huoltajan olla yhteydessä palveluohjaukseen hakemuksen muokkaamiseksi.

Kielteisen ip-päätöksen saaneet 2.luokkalaiset ja sitä ylemmillä vuosiluokilla olevat voivat halutessaan ilmoittautua jonottamaan mahdollisesti myöhemmin vapautuvaa iltapäivätoiminnan paikkaa. Päätöksellä on ohjeet jonoon ilmoittautumisesta. Jonoon tulee ilmoittautua sähköpostitse heinäkuun loppuun mennessä varhaiskasvatus.palveluohjaus@rovaniemi.fi tai soittamalla puh. 016-322 6600.

Jonoon ilmoittautuneisiin ollaan yhteydessä mahdollisista vapaista paikoista aikaisintaan syys-lokakuun vaihteessa. Mikäli toisen vuosiluokan oppilas hakee paikkaa hakuajan umpeuduttua uutena hakijana, on etusija mahdollisesti vapautuvaan paikkaan aina jonoon jo heinäkuun loppuun mennessä ilmoittautuneella lapsella.

Päätöksen iltapäivätoimintaan ottamisesta tekee palveluohjaaja. Päätökset ovat luettavissa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan sähköisessä asiointissa ja Edlevo-mobiilisovelluksessa. Huoltajalle joka on kieltänyt sähköisen tiedoksisaannin, päätös postitaan kirjeenä.

Palveluohjaaja voi myöntää lapselle iltapäivätoimintapaikan huomioimatta valintaperusteita, mikäli lapsella on hakemuksen liitteenä asiantuntijalausunto (esim. lapsella on diabetes tai jokin muu sairaus). Huoltajan on oltava yhteydessä em. asiasta perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluohjaukseen ennen hakemuksen jättämistä. Päätöstä tehdessä huomioidaan myös se, että lapsen tulee sopeutua ip-toimintaryhmään ja lapsen tarvitsema tuki voidaan toteuttaa kyseisessä ryhmässä.

Iltapäivätoimintaa koskevasta yhteisestä tiedottamisesta vastaa palveluohjaaja. Toimintapaikkakohtaisesta tiedottamisesta vastaavat toiminnan tuottajat. Iltapäivätoiminnalla on omat

nettisivut www.rovaniemi.fi/perusopetus/perusopetuksen_iltapäivätoiminta. Sivustolla löytyvät iltapäivätoiminnan keskeiset tiedot: Rovaniemen kaupungin iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma, tietoa toiminnasta, linkit sähköiseen asiointiin sekä iltapäivätoiminnan tuottajien ja toimintapaikkojen yhteystiedot. Palveluohjaaja tiedottaa tarvittaessa koko iltapäivätoimintaa koskevista asioista Wilmassa.

5.3 Toimintaryhmät

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään jokaisessa peruskoulussa, jossa vähintään seitsemän lasta on ilmoittautunut mukaan toimintaan. Toiminnan ohjaajia on oltava vähintään yksi alkavaa 12 lasta kohden. Hakuaikana jätettyjen hakemusten pohjalta päätetään seuraavan lukuvuoden iltapäivätoimintaryhmät maaliskuun loppuun mennessä.

Ryhmät muodostetaan opetustoimen hallinnossa yhteistyössä ip-toiminnan tuottajien ja rehtoreiden kanssa. Muodostettujen ryhmien osallistujien määrää seurataan säännöllisesti. Jos iltapäivätoiminnassa osallistujien määrä syyslukukauden aikana putoaa alle seitsemän, ryhmän toiminta päättyy kalenterivuoden lopussa. Kuljetusta toiseen toimipaikkaan ei järjestetä Rovaniemen kaupungin toimesta.

Iltapäivätoimintapaikan ryhmäkoko vaikuttaa myös toimintaan osallistuvien lasten tuen tarve sekä iltapäivätoiminnan käytettävissä olevat tilat. Tukea saavien oppilaiden iltapäivätoiminta järjestetään muun iltapäivätoiminnan yhteydessä. Tarvittaessa toimintaan osallistuvien lasten tuen tarpeista konsultoidaan lukukausittain Rovaniemen kaupungin kasvun ja oppimisen tuen tiimiä ryhmän enimmäiskokoa määriteltäessä.

5.3.1 Tukeen oikeutetut lapset iltapäivätoiminnassa

Oppilaskohtaisen tuen päätös muilla kuin ensimmäisellä vuosiluokalla ei yksinään oikeuta iltapäivätoimintapaikkaan. Näiden vuosiluokilla olevien oppilaskohtaisen tuen päätöksen oppilaille tarjotaan iltapäivätoimintapaikkaa, mikäli oppilaan koulun (vain perusopetuslain 6 §:n mukainen koulu) ip-toimipaikassa on tilaa. Tässäkin valinnassa huomioidaan ryhmässä jo olevien tukeen oikeutettujen lasten kokonaismäärä, käytettävissä olevat ip -toiminnan toimintatilat, lapsen sopeutuminen ip-toimintaryhmään ja lapsen tuen toteutuminen.

Rovaniemen kaupungissa tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminta järjestetään lapsen omalla koululla muun iltapäivätoiminnan yhteydessä. Iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana ovat iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt myös silloin kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista. Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla.

5.3.2 Vertti-toiminta Rantavitikan ja Napapiirin peruskouluissa

Lapin hyvinvointialueen järjestämä entinen kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoito (KIP-ryhmät) siirtyy vammaislain muutoksen myötä osittain Rovaniemen kaupungin vastuulle. Rovaniemen kaupunki järjestää lukuvuoden 2025 alusta alkaen entisten KIP-ryhmien sijasta Vertti-toimintaa 1.-6. vuosiluokan oppilaille. Vertti-toiminnassa on mahdollista osallistua sekä aamu- että iltapäivätoimintaan.

Vertti- toimintaan ovat oikeutettuja ainoastaan Nivavaaran koulun ja Rantavitikan peruskoulun monialaisen vaativan erityisen tuen luokkiin sijoitetut oppilaat. Kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijan lausunnolla kyseisissä kouluissa myös muussa tuen luokassa oleva oppilas voi saada paikan Vertti-ryhmästä. Vertti-ryhmiin hakeudutaan Rovaniemen kaupungin nettisivujen kautta ladattavalla ip-hakemuslomakkeella. Vertti-ryhmien asiakaspalvelu toteutetaan perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluohjauksessa.

Mikäli oppilaalla on asiakkuus Lapin hyvinvointialueelle (Lapha), hakeutuminen, asiakaspalvelu ja päätöksenteko Vertti-ryhmiin kuuluu Lapha:lle. Kyseisille oppilaille voi jatkossakin olla oikeus kuljetukseen ja toiminta voi olla maksutonta Lapha:n päätökseen perustuen. Lapha:n asiakkuuden piirissä oleville oppilaille toiminta on hoitoa Vertti-ryhmissä, josta kaupunki laskuttaa Lapha:a tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Yläkouluikäisten oppilaiden hoidosta vastuussa on kuten aikaisemminkin Lapha. Loma-ajoille järjestettävästä hoidosta ja sen tiedottamisesta vastaa Lapha. Huoltajan, jonka lapsella on asiakkuus Lapha:lle voi olla yhteydessä asiakaspalveluun vammaispalvelut.koululaiset@lapha.fi sähköpostiosoitteen kautta. Lapha arvioi ja tekee päätökset oppilaan aamu- ja iltapäivähoidosta, loma-ajan hoidosta sekä kuljetustarpeista.

Muutoksen myötä oppilaille joilla ei ole Lapha:n asiakkuutta, turvataan edelleen oikeus osallistua Vertti-toimintaan. Oppilaan huoltajilta peritään ip- maksu joka on aamutoiminnan osalta 40€/kuukausi ja iltapäivätoiminnan osalta 120€/kuukausi.

5.3.3 Iltapäivätoiminta varhaiskasvatuksen yksiköissä

Varhaiskasvatuksen yksiköissä järjestettävä iltapäivätoiminta rinnastetaan kouluilla järjestettävään iltapäivätoimintaan Rovaniemen kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatuksen yksiköissä järjestettävää iltapäivätoimintaa tarjotaan Yläkemijoen, Meltauksen, Kivitaipaleen ja Vikajärven päiväkodeissa seuraavin ehdoin. Iltapäivätoimintaa voidaan (joka lukuvuosi erikseen arvioiden) tarjota edellä mainituissa varhaiskasvatuksen yksikössä, mikäli yksikön lapsimäärä ja henkilöstöresurssit sen mahdollistavat eikä koululla järjestetä iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoiminta noudattaa koulujen toiminta-aikoja, eikä toimintaa järjestetä loma-aikoina. Järjestämispaikka määräytyy lapsen koulupaikan mukaisesti ja huoltajat vastaavat lapsen kuljettamisesta.

Iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivän päättymisestä klo 17 saakka. Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusyksikössä järjestävässä iltapäivätoiminnassa paikan myös aamuisin, laskutetaan siitä erikseen. Aamutoimintaa järjestetään vain perustellusta syystä mikäli yksikön lapsimäärä ja henkilöstöresurssit sen mahdollistavat.

Iltapäivätoiminnan maksu on 120€/kuukaudessa, tämän lisäksi tarvittavasta aamuhoidosta laskutetaan 40€/kuukaudessa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuukausimaksu on siten yhteensä 160€/kuukaudessa. Iltapäivätoiminnan hakemus ja päätös iltapäivätoiminnasta varhaiskasvatusyksikön yhteydessä tehdään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen iltapäivätoiminnan sähköisessä asiointissa.

5.3.4 Iltapäivätoiminnan yhteistyömalli Vaaranlammen koulussa ja Ylikylän peruskoulussa

Opetushallituksen vaatiman toiminnan laadun, lapsen tuen jatkumon ja sisällön toteutumisen vuoksi kyseisissä kouluissa aloitetaan Rovaniemen kaupungissa lukuvuoden 2025 alusta alkaen uuden ip-toimintamallin kokeilu. Ip-toimintaryhmät ovat Vaaranlammen koulussa ja Ylikylän peruskouluissa suuria, johtuen aloittavien ekaluokkalaisten määrästä. Oppilaiden tuen tarpeet ja haasteet ovat kasvaneet ja oppilaan edun ja hyvinvoinnin mukaista ei ole jatkaa koulupäivän jälkeen suuressa ip-toimintaryhmässä.

Yhteistyömallissa koulujen koulunkäynninohjaajat osallistuvat iltapäivätoimintaan iltapäivätoiminnan tuottajien ohjaajien lisäksi. Koulunkäynninohjaajat työskentelevät lasten kanssa kouluissa koulupäivän ajan ja jatkossa myös iltapäivätoiminnassa tuoden mukanaan tuen jatkumoa lapsen päivään ja vahvistamalla osaamista iltapäivätoiminnassa lapsen tuen takaamiseksi. Kokeilu aloitetaan lukuvuonna 2025-2026 näillä kahdella koululla ja kyseisten koulujen rehtorit, iltapäivätoiminnan palveluohjaaja, ip-toiminnan tuottaja ja oppimisen tuenasiantuntija muodostavat työryhmän, joka suunnittelee ja arvioi tätä uutta toimintamallia. Mikäli malli todetaan hyväksi sekä oppilaan että talouden näkökulmasta sitä voidaan laajentaa muihinkin kouluihin lukuvuoden 2026 alusta alkaen.

5.4 Lasten välipala, kulkeminen ja vakuutukset

Toimintaan osallistuville lapsille tarjotaan välipala. Välipalat suunnitellaan monipuolisiksi ja niin, että ne noudattavat kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottavat huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Välipalan nauttimiseen liittyy myös kasvatuksellinen ohjaus, jolloin lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriatyymiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä. Iltapäivätoiminnan tuottajat hankkivat välipalat saamallaan asiakasmaksuilla.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Iltapäivätoiminnan tilat sijaitsevat koulujen yhteydessä tai koulun läheisyydessä sijaitsevilla tiloilla. Lukuvuoden alussa ohjaajat noutavat lapset koulun tiloista ja harjoittelevat heidän kanssaan turvallisen reitin kulkemiseen iltapäivätoiminnan tiloihin. Tarvittaessa koululta noutamista jatketaan lukuvuoden aikana huomioiden matkan vaarallisuus ja lasten mahdolliset tuen tarpeet matkan kulkemiseksi. Tavoitteena on, että lapset kulkevat itsenäisesti iltapäivätoimintaan kahden viikon kuluttua koulun alkamisesta.

Koulupäivän, iltapäivätoimintaan osallistumisen ja näihin liittyvien matkojen aikana lapset ovat vakuutettuina kaupungin vapaaehtoisen ryhmätapaturmavakuutuksen kautta. Vakuutus korvaa julkisen terveydenhuollon piirissä syntyneet kulut. Lisäksi palvelun tuottajilla tulee olla voimassaoleva toimintaa koskeva vakuutus. Tapaturman sattuessa iltapäivätoiminnan ohjaajat ilmoittavat siitä huoltajille ja huolehtivat että, tapaturmasta tehdään ilmoitus kaupungin vakuutusyhtiölle. Tapaturmailmoituksen kirjaa koulusihteeri.

5.5 Myönnetyn iltapäivätoimintapaikan irtisanominen

Paikkaa ei voi irtisanoa takautuvasti. Paikan käyttämättä jättämisestä ei tulkita paikan irtisanomisena. Iltapäivätoimintapaikan irtisanomisaika on yksi kalenterikuukausi ja oikeus osallistua iltapäivätoimintaan sekä laskutus päätetään aina kuukauden loppuun. Irtisanominen tulee tehdä palveluohjaajalle, (varhaiskasvatus.palveluohjaus@rovaniemi.fi). Jos toiminnasta halutaan jäädä pois esim. tammikuun alusta alkaen, tulee irtisanominen tehdä marraskuun viimeiseen päivään mennessä.

5.6 Iltapäivätoiminnan ohjaajat

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee olla toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia (Perusopetuslaki § 48). Iltapäivätoiminnan osalta ei ole lakisääteisesti määritelty ryhmäkokoja tai ohjaajien vähimmäismäärää. Rovaniemen kaupungissa toimijoilta edellytetään, että iltapäivätoiminnassa on vähintään yksi ohjaaja alkavaa 12 lasta kohden. Minimiosallistujamäärällä (7 lasta) käynnistyvä iltapäivätoiminta voi toimia yhdellä ohjaajalla. Toimijoiden tulee huolehtia siitä, että käytettävissä on riittävästi sijaisresurssia. Iltapäivätoimintapaikassa tulee olla nimetty vastuuhjaaja joka osallistuu Rovaniemen kaupungin järjestämiin ohjaajien tapaamisiin ja koulutuksiin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön kelpoisuusvaatimukset on määritelty valtioneuvoston asetuksessa (115/2004). Ohjaajien rikostaustan selvittämisessä noudatetaan lakia Lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002 ja 1138/2003). Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa ilmaista sivullisille lasta ja hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Ohjaajia sitoo salassapitovelvollisuus sekä työsuhteen aikana että sen jälkeen kaikkia asiakkaita tai työnantajaa koskevissa asioissa.

Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Perehdytys toteutetaan toimijatapaamisissa ja em. asioita koskevat asiakirjat ovat toimijasopimuksen liitteenä.

Palveluntuottajat vastaavat ohjaajien jatkoperehdytyksestä sekä siitä, että ohjaajien resurssointi on toimintasuunnitelman mukainen, vastuuhjaajien kelpoisuusehdot täyttyvät ja lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittäminen on toteutettu säädösten mukaisesti. Rovaniemen kaupunki vastaa velvoitteiden toteutumisesta oman henkilöstön osalta. Iltapäivätoiminnan tuottajat vastaavat työnantajavelvoitteista ja huolehtivat, että työyhteisössä noudatetaan salassapitosäännöstä. Iltapäivätoiminnan ohjaajina työskentelevien tulee esittää työnantajalle lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä säädetyn lain (504/2002) mukainen todistus.

5.7 Toimintatilat

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen ehtona on, että toiminta tapahtuu lapselle turvallisessa ympäristössä (Perusopetuslaki 48 d §). Tiloina voidaan käyttää koulun tiloja tai tuottajan omia tiloja, joissa turvallisuuskriteerit täyttyvät, ja jotka soveltuvat toiminnan järjestämiseen. Kouluissa tapahtuvaan toimintaan tuottajat saavat koulun tilat käyttöönsä veloituksetta. Koulun tilojen käytöstä päättää rehtori yhdessä opetuksen hallinnon kanssa.

Tuottaja on velvollinen huolehtimaan, että tilat, toiminnassa käytettävä kalusto ja välineet säilyvät kunnossa. Jos tuottaja järjestää toimintaa omissa tiloissaan ja jos lasten siirtyminen on toiminnan kannalta tarpeen, tuottaja on velvollinen vastaamaan myös lasten turvallisesta siirtymästä ja sopimaan tästä lasten huoltajien kanssa. Koulukuljetukset määräytyvät toimintaan osallistuvan lapsen kohdalla perusopetuslain ja kunnan päättämien koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti.

Rovaniemellä toimintaa järjestetään joko koulun tiloissa tai koulun läheisyydessä sijaitsevilla tiloilla. Kaupunki antaa toimijoille maksutta käyttöön tilat koulurakennuksista iltapäivätoiminnan järjestämiseksi.

Toiminnan tuottajilla voi olla myös omia toimintantiloja, joissa iltapäivätoimintaa järjestetään. Lapin yliopiston harjoittelukoulu antaa kalustetut iltapäivätoimintatilat maksutta käyttöön toimijalle. Kaupunki vastaa omien tilojensa kalustamisesta. Tilapalvelukeskus vastaa siivouksesta niissä koulun tiloissa, joissa koulu käyttää tiloja myös muuhun toimintaan. Kaikkien iltapäivätoimintatilojen osalta toimijat vastaavat riittävästä siisteydestä ja hygieniasta.

5.8 Toimintamaksu ja maksun periminen

Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä, joka saa olla 760 tunnin (4 tuntia/päivä) osalta enintään 160 euroa (Perusopetuslaki 48 f §). Rovaniemen kaupunki ja toiminnan tuottajat perii iltapäivätoimintaan toimintaan osallistuvien lasten huoltajilta toimintamaksun, joka sisältää välipalat sekä materiaalit lasten käyttöön. Iltapäivätoiminnan toimintamaksu on 120 €/kk riippumatta päivittäisen käytön määrästä. Jos lapsi osallistuu iltapäivätoiminnan lisäksi mahdolliseen aamupäivätoimintaan Vertti-ryhmissä tai varhaiskasvatuksen yksikössä, peritään lisämaksua 40 €/kk. Huoltajien on ilmoitettava etukäteen hyvissä ajoin palveluntuottajalle lapsen osallistumisesta ja osallistumisessa tapahtuvista muutoksista.

Jos lapsi ei sairauden vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua toimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään puolet. Maksua ei peritä, mikäli sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja. (Perusopetuslaki 48 f §)

Toimintamaksut perii kuukausittain toiminnan tuottaja. Maksu on saman suuruinen kaikkina lukuvuoden kuukausina, riippumatta käytettävissä olevien ip-toimintapäivien määrästä (koulun aloitus elokuussa ja kouluvuoden loma-ajat). Mikäli lukuvuosi päättyy kesäkuuhun, ei kesäkuulta laskuteta ip-maksua. Palveluntuottaja laskuttaa asiakasta kuukausittain jälkikäteen.

5.9 Maksuvapautus

Iltapäivätoiminnan maksujen alentamisesta tai maksuvapautuksesta päättää palvelualuepäällikkö. Päätöksen valmistelee palveluohjaaja. Hakemukset liitteineen tulee tehdä sähköisesti iltapäivätoiminnan nettisivuilta löytyvän asiointikanavan kautta.

Maksujen alentamista tai maksuvapautusta ei myönnetä takautuvasti, vaan sen kuukauden alusta, jolloin hakemus ja vaaditut liitteet ovat saapuneet palveluohjaajalle. Maksujen alennus tai maksuvapautus voidaan myöntää ainoastaan voimassa olevaan toimeentulotukipäätökseen, sosiaalihuollon lausuntoon tai maahanmuuttoviranomaisen lausuntoon perustuen. Lausunto tulee olla hakemuksen liitteenä. Hakemusta ei oteta käsittelyyn ennen vaadittavien liitteiden saapumista.

5.10 Maksamatta jääneet toimintamaksut

Mikäli huoltaja/laskun maksaja jättää ip-laskun maksamatta maksukehotuksista huolimatta kolmen kuukauden ajalta, eikä maksuja ole kokonaisuudessa maksettu, toiminnan tuottajalla on oikeus irtisanoa lapsen ip-paikka viikon irtisanomisajalla. Edellisen lukuvuoden maksamattomat iltapäivätoiminnan maksut otetaan huomioon, jos lapsi hakeutuu iltapäivätoimintaan seuraavallekin lukuvuodelle.

Maksamattomat maksut otetaan huomioon myös silloin, jos lapsi vaihtaa koulua ja toiminnan tuottaja vaihtuu.

Toiminnan tuottaja ei voi irtisanoa palveluohjaajan harkinnanvaraista asiantuntijanlausuntoon perustunutta iltapäivätoimintapaikkaa ilman neuvottelua palveluohjaajan kanssa asiasta.

Kukin toiminnan järjestäjä hoitaa maksujen perimisen itse. Maksut ovat ulosottokelpoisia. Asiaksmaksu saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa laissa säädetään (Perusopetuslaki 44 § 2 ja 3 mom.).

6 Turvallisuus iltapäivätoiminnassa

6.1 Pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat

Toimintapaikassa tulee olla voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat. Kouluilla järjestettävässä aamu- ja iltapäivätoiminnassa turvallisuus- ja pelastussuunnitelma sisällytetään koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan ja se päivitetään lukuvuosittain. Kun iltapäivätoimintaa järjestetään koulun tiloissa, koskee koulun pelastussuunnitelma myös iltapäivätoimintaa. Päivittämisestä vastaa rehtori. Jos toimintaa järjestetään palveluntuottajan omissa toimintapaikoissa, palveluntuottaja on velvollinen tekemään oman turvallisuus- ja pelastussuunnitelman ja toimittamaan sen opetuksen hallinnolle tiedoksi. Toimintaan osallistuvien ohjaajien tulee perehtyä toimipaikkakohtaisiin ohjeisiin ja pelastus- ja turvallisuussuunnitelmiin.

Ohjaajat huolehtivat lasten ohjeistamisesta. Pelastautumista on hyvä harjoitella yhdessä lasten kanssa. Toimipaikoissa myös ulkotilojen turvallisuuteen ja lapsiryhmän valvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Nämä asiakirjat tulee esittää palveluohjaajalle ip-toimintapaikkakäynnin yhteydessä.

6.2 Lapsen tuen tarpeet, lääkehoitosuunnitelma ja allergiat

Huoltajien on suositeltavaa käydä tutustumassa lapsen ip-toimintapaikkaan ennen ip:ssa aloitusta. Näin turvataan asiantuntemus lapsen mahdollisista tuen tarpeista myös iltapäivätoiminnassa. Huoltajan luvalla ip-ohjaajat voivat osallistua myös lasta koskeviin tapaamisiin koululla tuen jatkuvuuden takaamiseksi.

Iltapäivätoiminnassa toteutettava lääkehoito perustuu samaan lääkehuoltosuunnitelmaan, joka oppilaalle tehdään koulussa. Sopimus on edellytys lääkehoidon toteuttamiselle myös iltapäivätoiminnassa. Huoltaja vastaa lääkehuoltosuunnitelman kopion toimittamisesta iltapäivätoimintaan. Huoltajan tehtävä on toimittaa iltapäivätoiminnan järjestäjille kirjallinen todistus lapsen ruoka-aineallergioista tai muista ruokaan liittyvistä rajoitteista.

6.3 Työrauhasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki, koulutuspalvelut 2022-)

Työrauhan tai työrauhahäiriön käsitettä ei ole käytetty sellaisenaan perusopetusta tai iltapäivätoimintaa koskevassa lainsäädännössä. Sekä normistossa että arkiajattelussa työrauhaan viittaavat kuitenkin esimerkiksi opiskelun esteetön sujuminen, asianmukainen käyttäytyminen, turvallinen opiskeluympäristö, väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaaminen, muiden omaisuuden asianmukainen käsittely ja järjestyssääntöjen noudattaminen. Vastinpareina edellisille esillä on myös

opetuksen häiritseminen, kotitehtävien laiminlyöminen, epäasiallinen käyttäytyminen, oppilaitoksen järjestyssääntöjen rikkominen, vilpillinen menettely ja väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen. Työrauhalle on ensisijaisesti etsittävä pohjaa toiminnan perustehtävästä (Liite2).

Perusopetuslain mukaan oppilaan osallistuminen koulun toimintaan voidaan evätä jäljellä olevan työpäivän ajaksi. Perusteena voi olla vaara joko toisen oppilaan tai koulussa työskentelevän henkilön turvallisuudesta oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi. Jos lapsi edellä mainituista syistä vapautetaan koulutyöstä, lapsi ei voi osallistua iltapäivätoimintaan. Samoin perustein oppilaan osallistumisoikeutta iltapäivätoimintaan voidaan rajoittaa tilapäisesti.

6.3.1 Toimintatavat iltapäivätoiminnassa työrauhaa koskevissa tilanteissa

- ✓ Huolen esiinotto huoltajien kanssa.
- ✓ Konsultaatio koululta (huoltajan luvalla tai voidaan tehdä myös nimettömänä), esimerkiksi erityisopettajalta tai oppilashuollon henkilökunnalta.
- ✓ Omien toimintatapojen ja toimintaympäristön muokkaus iltapäivätoiminnassa, nämä toimenpiteet kirjataan.
- ✓ Keskustelu huoltajien kanssa, kirjataan keskustelun pääkohdat ja yhdessä sovitut asiat. Tiedotetaan huoltajaa mahdollisesta pyynnöstä hakea lapsi kesken toimintapäivän iltapäivätoiminnasta.
- ✓ Mikäli edellä mainitut eivät johda tilanteen ratkaisuun, huoltaja voidaan kutsua hakemaan lapsi iltapäivätoiminnasta kesken toimintapäivän kotiin.
- ✓ Yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa käydään keskustelu: Miten toimimme yhdessä toisin, jotta lapsi voi palata iltapäivätoimintaan? Sovitut asiat kirjataan. Tiedotetaan huoltajia oikeudesta rajoittaa iltapäivätoimintaan osallistumisesta.
- ✓ Mikäli kaikki edellä mainitut toimenpiteet on jo tehty, voidaan lapsen oikeutta osallistua ip-toimintaan rajata tilapäisesti yhden kokonaisen iltapäivätoimintapäivän ajaksi.

Mikäli työrauhaa koskeva tilanne toistuu, toimitaan uudelleen 1. kohdan toimenpiteestä alkaen. Mahdollisesta rajauksesta osallistua iltapäivätoimintaan ei tehdä hallinnollisia päätöksiä tai todistuksia huoltajille lapsen poissaolon ajalta eikä poissaoloa huomioida iltapäivätoimintamaksua alentavaksi.

Iltapäivätoimintaan on laadittu järjestyssäännöt, jotka pohjautuvat Rovaniemen kaupungin työrauhasuunnitelmaan. Ne tulee käydä iltapäivätoimintaryhmissä lasten kanssa lävitse ja laittaa esille ip-tilaan tiedoksi myös huoltajille. Iltapäivätoiminnassa noudatetaan myös Rovaniemen kaupungin suositusta mobiililaitteiden käytöstä.

7 Yhteistyö iltapäivätoiminnassa

7.1 Yhteistyö palveluntuottajien kanssa

Palveluntuottajat laativat lukuvuosittain vaaditut toimintasuunnitelman, talousraportin ja toimintakertomukset sekä muut kaupungin edellyttämät asiakirjat OPH:n ja kaupungin omien määräysten mukaisesti. Iltapäivätoiminnan tavoitteiden toteuttamiseksi järjestetään lukuvuoden aikana säännöllisesti toimijatapaamisia. Tapaamisissa seurataan toimintasuunnitelman toteutumista, suoritetaan

itsearviointia ja käsitellään käytännön toiminnan järjestämistä. Toiminnan järjestäjän aloitteesta pidetään toimintakauden jälkeen yhteinen arviointitilaisuus.

Palveluohjaus vastaa toimijatapaamisten järjestämisestä. Toimijat järjestävät säännöllisesti myös omia ohjaajatapaamisia. Palveluohjaaja kutsuu koolle myös iltapäivätoiminnan vastuuhjaajat toiminnan suunnittelun, kehittämisen ja arvioinnin vuoksi. Iltapäivätoiminnan järjestäjät, ohjaajat ja/tai palveluohjaaja voivat kutsuttaessa osallistua koulun moniammatilliseen oppilashuoltotyöryhmään. Osallistumiseen tulee olla huoltajan antama suostumus. Iltapäivätoiminnan järjestämisessä tehtävästä yhteistyöstä toisten palvelukeskusten ja yhteistyökumppaneiden kanssa vastaa palveluohjaaja.

7.2 Yhteistyö kotien kanssa

Palveluntuottajat ovat velvollisia tekemään tiivistä yhteistyötä kotien kanssa niin, että toiminnan tavoitteet sekä sisältö ovat kotien tiedossa ja lasten yksilölliset tarpeet palveluntuottajien tiedossa. Sama velvoite koskee kaupungin omaa aamu- ja iltapäivätoimintaa. Mikäli lapsi aloittaa ip-toiminnassa kesken lukuvuoden, tulee vanhempien sopia tutustumisaika ennen toiminnassa aloittamista. Iltapäivätoimintapaikoissa tulee huoltajien kanssa täyttää lasta koskeva Rovaniemen kaupungin iltapäivätoiminnan virallinen perustietolomake.

Iltapäivätoiminnan laadukkaan toteuttamisen edellytyksenä on kodin, koulun ja toiminnan toteuttajien välinen luottamuksellinen yhteistyö ja sujuva tiedonkulku. Lasten turvallisuuden takaamiseksi kaikki iltapäivätoimintaa ja lasten kulkemista koskevat asiat tulee aina sopia ohjaajien ja huoltajien kesken. Toimintaa ja siihen osallistumista koskevista poikkeuksista ilmoitetaan aina ohjaajille eikä tietoa tule välittää lasten kautta. Lapsen poissaolosta tulee ilmoittaa myös lapsen iltapäivätoimintapaikkaan, ilmoitus koululle ei riitä. Iltapäivätoimintapaikkojen henkilökunnalla ei ole käytettävissä koulujen Wilma-sovellusta, jonka kautta lapsen poissaolo tulisi tiedoksi.

Syyslukukaudella iltapäivätoimintaa käsitellään joko koulun vanhempainillassa tai iltapäivätoimintapaikan omassa vanhempainillassa. Kotien kanssa pidetään yhteyttä osana päivittäistä toimintaa, lisäksi tiedon välittämiseen kodin ja iltapäivätoiminnan välillä käytetään puheluja, tekstiviestejä ja sähköpostia.

7.3 Yhteistyö koulun kanssa

Aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajat ja koulut ovat velvollisia tekemään tiivistä yhteistyötä keskenään. Palveluntuottajat pitävät koulujen ja palveluohjaajan kanssa yhteistyökokouksen, jossa käsitellään toiminnan tavoitteet, ryhmien muodostaminen, toiminta-ajat, toimintaa ohjaavahenkilöstö, käytettävissä olevat tilat ja välineet, välipalakäytännöt, vastuukysymykset, koulun ja palveluntuottajien välisen viestinnän käytänteet sekä toiminnan yhteinen suunnittelu ja arviointi.

Toimintakaudella voidaan järjestää kouluissa 1-2 tapaamista, johon osallistuvat koulun edustajat, iltapäivätoiminnan tuottaja ja ohjaajat sekä palveluohjaaja. Tapaamisessa sovitaan yhteisistä toiminta- ja menettelytavoista, yhteistyöstä ja tiedottamisesta. Yhteistyötä syvennetään ja laajennetaan erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta siten, että iltapäivätoiminta tukee lasten kasvua parhaalla mahdollisella tavalla. Koulu tiedottaa iltapäivätoimintapaikkaan teemaviikoista, tapahtumista ja retkistä, jotta iltapäivätoiminta voi ottaa ne huomioon omassa toiminnassaan.

8 Toiminnan valvonta, arvionti ja tilastointi

Toiminnan järjestäjä (Rovaniemen kaupunki) on vastuussa siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain sekä muiden toimintaa ohjaavien säädösten mukaista. Toiminnan järjestäjällä on oikeus suorittaa valvontaa palvelun tuottajien toimintaan esim. järjestämällä valvontakäyntejä tai pyytämällä selvitystä toimintaan liittyen.

Perusopetuslain 21 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Laki velvoittaa perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestäviä kuntia osallistumaan Opetushallituksen valtakunnalliseen seurantakyselyyn. Rovaniemen kaupunki toteuttaa jatkossa joka lukuvuosi toiminnassa mukana olevien lasten huoltajille tai lapsille palvelukyselyn, jolla selvitetään tyytyväisyyttä aamu- ja iltapäivätoimintaan ja sen kehittämiskohteita. Lisäksi toimijat voivat tehdä toimipaikkakohtaisia arviointeja. Kyselyistä saatuja palautteita hyödynnetään kehitettäessä toimintaa vastaamaan entistä paremmin lasten ja vanhempien toiveita.

Kaupungin ja palveluntuottajien yhteistyötapaamisissa toimintakauden jälkeen palvelukyselyn tulokset käydään läpi yhteisesti. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tuottajat ovat velvollisia arvioimaan toimintaansa lukuvuosittain lapsille ja vanhemmille suunnatuilla asiakaskyselyllä yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa, muulla tavoin saatuun palautteeseen perustuen ja itsearvioinnilla, sekä laatimaan toiminnasta arviointikuvaukset toimintakausittain. Arviointien tulokset otetaan huomioon seuraavien toimintakausien suunnittelussa ja järjestämisessä.

9 Sopimukset

Palvelun hankinnan edellytyksenä on, että toiminnan järjestäjä (Rovaniemen kaupunki) ja palveluntuottaja tekevät hankintalain mukaisen sopimuksen. Mahdollisesta avustamisesta päätetään hallintosäännön mukaisesti ja laaditaan sitä koskeva yhteistyösopimus. Iltapäivätoiminnan tuottajien kanssa tehdään lukuvuosittain toimijasopimus, jossa määritellään palveluntuottajan ja kaupungin vastuut, tehtävät sekä kaupungin maksaman toimijatuen määrä.

Palveluntuottajat sitoutuvat noudattamaan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan lainsäädäntöä, Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita, toimijasopimusta sekä Rovaniemen kaupungin perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaa. Toiminnan tuottajat vastaavat lasten välipalojen sekä toiminta- ja askartelutarvikkeiden hankinnasta saamallaan iltapäivätoiminnan asiakasmaksuilla.

Sopimukset ovat lukuvuoden ajalle (elokuun ensimmäisestä päivästä toukokuun viimeiseen päivään) solmittuja sopimuksia. Mikäli jompikumpi osapuoli haluaa irtisanoa tulevan lukuvuoden alustavan yhteistyösopimuksen teon, on se tehtävä kirjallisesti seuraavan lukuvuoden osalta tammikuun loppuun mennessä. Toimijasopimukset uudistetaan 1.8.2025 alkaen Rovaniemen kaupungin sopimushallinnan ohjeen mukaisiksi (Rovaniemen kaupunginhallitus 4.11.2024 § 296).

Rovaniemen kaupunki saa toimintaansa valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Rovaniemen kaupunki avustaa toimijoita sopimuskausittain sovittavalla ja toimijasopimuksissa määritellyllä summalla, jonka käytöstä toiminnan tuottajien on annettava kerran vuodessa (syyskuun 20. päivään mennessä edelliseltä lukuvuodelta) toiminta-avustuksen käyttötilitys palveluohjaajalle ja Kasvun ja oppimisen palvelualueen taloussuunnittelijalle.

10 Toimintasuunnitelman päivittäminen

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa toistaiseksi 1.8.2025 alkaen. Se päivitetään, jos aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä tapahtuu muutoksia, jotka edellyttävät sivistyslautakunnan päätöksen. Toimintasuunnitelmaa ei päivitetä vuosittain, ellei erityistä päivittämisen tarvetta ole. Toimintasuunnitelmasta on päätettävä kuitenkin vähintään valtuustokausittain.

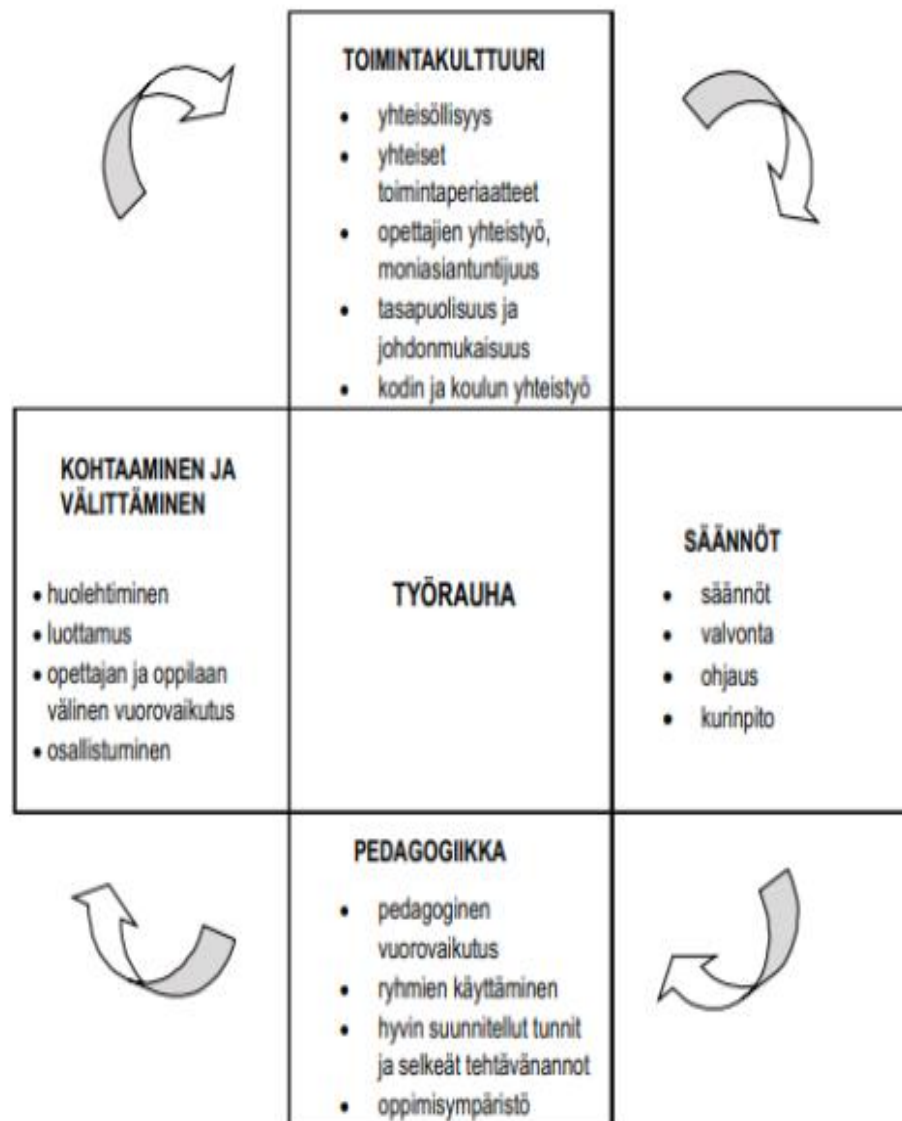
LIITE 1 Lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat lait ja säädökset

- Perusopetuslaki (8 a /628/1998)
- Perusopetuslaki 30 § 1 mom. (642/2010)
- Perusopetuslaki 44 § (628/1998)
- Laki perusopetuslain (628/1998) muuttamisesta nro 1136/2003, 1081/2006
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (2009/1705)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998, 9 a § 2004/115)
- Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (2016/1397)
- Kuntalaki (2015/410)
- Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 1.8.2011 (OPH 19.1.2011, 1/011/2011 ja muutosmääräys 2025)
- Koulujen ja oppilaitosten sekä yritysten ja yhteisöjen välinen yhteistyö, markkinointi ja sponsorointi (Opetushallitus ja Kuluttajavirasto, muistiot 2014:3)
- Rovaniemen kaupunki (Koulutuspalvelut): Työrahasuunnitelma 2022-
- Rovaniemen kaupunki: Henkilötietojen käsittelytoimien kuvaus ja ehdot

LINKIT:

- ✓ [Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 muutosmääräys 2025](#)
- ✓ [Aamu- ja iltapäivätoiminta | OpetushallitusPerusopetuslain luku 8 a.](#)
- ✓ [OPH Määräys](#)
- ✓ [Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002 \(Finle...](#)
- ✓ [Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998 \(Finlex\)](#)

LIITE 2 Työrauhasuunnitelma (Rovaniemen kaupunki)

Työrauha on monen tekijän summa (Opetushallitus, 2009).